

СТЕФАН ФУРНАДЖИЕВ

БАЩИНА ДУМА

ИЗДАТЕЛСТВО "БЪЛГАРСКИ ПИСАТЕЛ"

СТЕФАН ФУРНАДЖИЕВ
БАЩИНА ДУМА
ИЗБРАНИ СТИХОТВОРЕНИЯ

chitanka.info

БАЩИНА ДУМА

*Слънце.
Стърнище прегоряло,
земята суха — уста на мъртвец.*

*До кръстците
мама ме ражда.*

*Баща ми
увива в пояс
тази търкулната пита
раззинала уста — да проглуши света.*

*И ме носи в село
да видят това невидяно чудо.*

*Наливат чаши
и пият:
Да е хаирлия!
Поп Слави пита
за кръстник и име.
Тати гледа гората:
Нека е Харамия!*

ФАМИЛНО ЕВАНГЕЛИЕ

НА ГОСТИ ПРИ МАМА

Наесен,
когато планината
съблича върховете си,
Габарево потъмнява.
Отивам на гости при мама.
Тя мълчи,
свряла глава в огнището.
Погледът гали огъня.
Става,
шета в къта, тършува.
Поглежда в огнището,
говори на ръжена
с езика на огъня...
Времето се разваля.
Дървата са докарани от Балкана.
Тя се вглежда в мен,
в себе си,
в огнището...

ПРЕД ПАРАЛИЯТА Е СЕДНАЛ БАЩА МИ...

*Пред паралията е седнал баща ми
в трикрако изгнание.
Длан — като нащърбен трион.
реже черната угар, чупи юлския пек —
под открито небе, без синор и облак.*

НЕДЕЛЯ...

Неделя,
ден без цигари.
Ресторантът гладен.
Пред него
инвалидна скамейка
и три сакати стола.
В това село хора има ли?

Секундарникът цъка
в яйце на чучулига —
пари няма
има книга.

ТРОЕРУЧИЦА

*До пейката,
на кофата за боклук,
безрък художник
с мигли рисува
Света Богородица,
Сина ѝ
и три ръце.*

*Три твоеподобни ръце —
с една ме държиш,
с две се молиш
за мене,
мамо!*

ЛЕТИЩЕ

*Под Балкана се раждаме,
земята орем.*

*Мъжете от моя род
за оръжие дават нива.*

*Браздата
е ръждясала цев
на стара пушка
с името
на мой далечен прадядо.*

*Свалям шапка.
Една кървава птица
ме удари
и аз излитам
от Петрова нива.*

ИМЕТО НА ДЪЩЕРЯ МИ...

*Името на дъщеря ми
облита душата ми.*

*И сред сбор от вещици
и сред хор от дяволи
аз съм всеки ден весел...*

*И дворът ми е преметен.
И пътят ми е сресан.*

НЕ ПЕЯ ХУБАВО...

*Не пея хубаво,
защото не съм пелтек.
Нямам лицеприятна усмивка,
защото имам чупени зъби,
и погледа ми е крив,
защото много ме гледат накриво.*

Такива като мен има милиони.

ОТ ПИЯНСТВО ПОЛУЧИХ...

*От пиянство получих
прозвище „Нечовек“.
Но дъщерята на кръчмаря
се ожени за мен.
Постави ме пред тезгяха.
Моите приятели
напълниха кръчмата
и станах човек.*

*Аз бързам.
Залепвам се за остър камък.
Безсънието си не губя.
И се прицелвам
в тая мокра кукумявка
кацнала
на главата ми.*

ТЕРИТОРИЯ

*Цял живот измервам
дължината на деня
и своята територия...*

*Под планини в тъмни пластове
свети руда.
Изворни води чукат
обеци за езерни жени.*

*И сухи долове викат
поройни дъждове.
Върховете гасят гръмотевици,
а ветровете спрягат орбити —
тази наша територия,
наречена азбука.*

РАЗГОВОР

*Името на жена ми
започва с буквата „я“,
и на твоята — също.*

*Я виж —
градината е пълна
с едноименни ябълки.*

ТИ КЪМ ИЗГРЕВА...

*Ти към изгрева.
Аз към залеза.
Крачка по крачка,
докато срещнем ръцете си
и свържем
двата края на света.*

ВИНОВНИЦИТЕ

*Мечът, който отсича една глава,
го държи ръката. Тя е виновна.
Макар, че ръката тръзва от рамото.
По-право от ума, който е виновен.
Но умът има си и уши —
той нищо сам не може да научи.
Те са виновни!
Всъщност виновни ли са очите,
които виждат как един меч
отсича една глава?
Виновни ли са ушите,
които слушат с болка
вика на онзи нещастник,
когото убиват?
Очите първо не искат да гледат,
ушите не искат да чуват!...
После свикват...
Там —
между първия и втория път —
са виновниците,
като не смятаме главния:
онзи когото убиват.*

ВСЕКИ ДЕН ЖЕЛЕЗАРЯТ...

На Луан Старова

*Всеки ден железарят
изковава палешник — връх
като меч.*

*И да върви по вода —
вода му дава,
а пък на мене казва,
че го закалява.*

Никой не е по-голям от хляба.

ИНДЖЕ

*Конят му цвили
над Струма и над Марица.*

Минава Индже.

*На всеки мост
оставя жълтица.*

*На слепия пеец-гъдулар
Прибави
и сълза.*

БЕЗДУМИЕ...

*Бездумие —
видение на пътя ми.
Махни се!*

*Махни и портретите
без рамки и почит,
ненужната украса,
лозунгите — кафяви пуканки.*

*И последната ми самоличност —
камикадзе.*

ГОСПОДИН ГЕНЕРАЛ...

*Господин генерал!
При направената проверка
във всички роти
наличният състав е налице
с изключение
на падналите за...*

Господин генерал!

„Никоя победа не връща мъртвите.“

*Командващ парада
Редник
Иван Динков.*

БИБЛИЯ

*И рече Бог:
ти си Мъж,
а тя Жена.*

*И рече мъжът:
ти си моята жена,
моята Богиня.*

*И рече жената:
ти си моят мъж,
моят Бог.*

*И дяволът
откъсна ябълката.*

БИЙ СЪРЦЕТО В САМОТЕН ПОХОД...

*Бий сърцето в самотен поход.
Лазерен лъч гаси око на бухал.
Стоножна пот се сцежда
и слепоочията парят
като изографисан дъжд
над великата рилска
пустиня
стъклена къща
на свети Иван.*

ДЕПРЕСИЯ

На Иван Динков

*На софрата
нищо,
освен печена на свеци
чугунена ракия.*

*И на литри,
и на градуси,
и на патоси
погребваме
самите себе си.*

*Юмруците на мъртвите
Приличат
на одринки.*

СРИЧАНЕ

На Григор Чернев

*Мунчо —
жестономичен вопъл —
ден след ден тича
от Карлово до Калофер
и обратно до
орисаното расо,
до азбучното клепало.
Свободата,
която още сричаме.*

ПОСОКИ

*Движим се дълги години на право.
Никой не ни пречи.
Никому не пречим.
Стъпваме по букви.
Бягаме по изречения
без многоточия.
В учебника по история
съществуваме точно.*

БОГОМОЛНИ ДУМИ

*Ако имаш две ризи...
Ами ако имаш една!*

Димитър

Атов

*Представата
за костюм и риза
от къщи излиза.
И по ниви и баири
Тръгва
да ме дири.*

*Но удря на камък —
в нивата камък,
в болката — камък,
в книгата — камък.
Всеки камък
е вкаменен
пламък.*

БЕЗ ГРАНИЦИ

*Светът настъпва и не отстъпва
от своята позиция,
а ние сме едновременно
негова войска
и негова полиция.
Поети, които възпяват
и отрицатели.
Младост и ум, които остават
заедно с предатели.
И някъде по пътя вече сме
сбрани чужди мнения.
Така задъхани пристигаме навреме
в собствената си аудитория.
Тогавата закрепват:
„Навлизате в чужда територия“
Откриваме, че сме нисши —
нищожни бедни същества.
Накъде отиваме, в кои места?*

ПОБЕДА

*И тази пролет,
и това лято,
и тази есен,
и тази зима
с тебещира
на козето сирене
редя
ред след ред —
нося в главата си една победа —
няма
шест-пет.*

ДНЕС

На Румен Денев

*Днес — Гео Милев.
Днес — Сергей Румянцев.
Днес — Христо Ясенов.
Днес — Никола Вапцаров.
Днес — Лорка...
Човечеството,
докога ще разстрелваш
звездите ми?*

СРЕЩА

На Данаил Парнаров

*Ако от запад и север
не дойдат
градоносни облаци.*

Лятото ще бъде.

*Ако от юг и изток
не дойдат
жълти пламъци.*

Лятото ще бъде.

*Ако от Петровите некове
не слънчасат
хора и къщи.*

*Лятото ще бъде —
среща.*

МОМИЧЕ

*Първото момиче
не го оставих на мира
вървах все подир него,
додето избяга.
Не съм го виждал вече.*

*Второто момиче
обичаше много да плува.
Оставих го на морето.*

*Другите момичета
добри или лоши
разпилях както се пилеят
чужди пари.*

*Сега имам едно единствено.
Живеем с него. Живеем години.
И чакаме, чакаме...
Чакаме да ни се роди момиче.*

НИЕ, МИРОТВОРЦИТЕ

*Ние миротворците бяхме
бивши войници, бивши сержанти
на които заповядват с едно намигване
или с мълчание, или със заповед,
или с едно движение
в името на родината,
войници, които живеят в противогази,
безшумно да се приближават до врага,
във влажни нощи да спят в окопи
да сънуват момичета
да се целят в баровете
или да загинат при изпълнение
на служебния си дълг.
Можехме да пълзим с километри
сякаш бяхме милиарди влечуги
зелени или кафяви
според очите на прожекторите —
да заспиваме в кината
да пушим пред афишите
и да разговаряме с героите.
Все чуваме тъжни китари
и песни горе в планините.
Все чуваме тропот на карабинери
които дебнат, дебнат
и които пронизани от кама
пламват като огньове.*

РАЗДАВАЙТЕ...

*Раздавайте.
На Цветница
на всяко дете
по едно клонче.*

*На Великден
на всяко дете
по едно яйце.*

*От клонче да излезе гегга,
от яйце — глас.
На Бъдни вечер
да попеят
на нас.*

МЕДАЛЪТ

На Димитър Няголов

*Медалът е прострелян мускул,
прихванат към ребро,
отлят във меча стъпка
и лъснат с орлово перо.*

*Медалът е сълза
във Самуилова зеница
ехо от ботев четник,
замах на паламарка.*

*Проклинам зайците
медал получили
за всяка... зелка!*

ВАРОВИТИ НОЩИ

*Викат ме на Ефкая варивиците сини,
каторжната стихия на варджиите,
високите върлини на букаците.*

*Катърите без сили
почиват върху подковите.
Вечерта като котка
се свива в бозови ямурлуци
на козени чували.*

*Ношувам във варницата
— гнездо на прилепи.*

—

*Ловя ги с ризата
в пазвата ги топля
и те забиват нокти
в гърдите ми
като в камъка на пещерата си.*

ВОДОПЛОДИЕ

*Слизам по козята пътека,
широка колкото вена.
Остър мирис на мъжкар
ме чака долу
закачен в подмола.*

*Там е лудата пастърва —
на любовта ми жива змиорка.*

*Какво ли мислят водораслите,
какво ли свирят тръстиките?
Върбите плачат от завист.
Козите бърни шептят в тишината.*

*Две реки — бедра на момиче,
Тъжа и Тунджа.
Едно момиче влиза голо във водата
и тя приижда.*

ПОСЛЕДНАТА СТРАНИЦА

*Поглеждат ме.
Преглеждат ме.
Събличат ме.
Обличат ме.
Нареждат ме;
да дойде поп.
Свещ да запали,
и пред хляба прикаден
да поее...
Не само за мен!*

ЗАБРАНЕНО ЗА УМИРАНЕ

*От всички Елени —
най-хубава е
хубавата Елена.
А слепият Омир
С бастунче в ръка
след зигзага
на тънките ѝ токчета
намери най-точното
многоточие...
Написа Илиада.*

УЛИЦА СВОБОДНА

*В моя град
както във всички
градове
има много улици.
Но главната
е една.*

*Тук денонощно свисти
поток от коли.
Но освободителите
биха по друга дошли.
Тя е тясна
и крива —
по нея се ходи
пеша.*

*Главната
я наричат
улица „Svoboda“...*

*Другата е
СВОБОДНА.*

ГЛАС НА ПТИЦА

*Когато изстрелът улучи точно,
пада птица.
Куршумът не може да я рани повторно.*

*Душата ми литна
след глас на хайдушка птица.*

*Девет овчари
с една лъжица яли
и не могли да навикат вълка
в онази бакърено-червена гора,
дето под полегналия вятър
лежат девет мили братя.*

СЛЕД ТЪРЖЕСТВОТО

*Аз не съм велик поет.
Но понеже
стърча с една глава
над всички водоравни —
царедворците на Ада
поръчаха на кариера
„Змийски камък“
да ме поправи
с хапчето отрова,
облечено в хартийка-слава.*

СЛЪНЕВО ЗАТЪМНЕНИЕ

*С очила
или опушено стъкло
гледай
слънчевото затъмнение —
да не би,
Отечество,
да те ослепи
залепеното
слънчево око!*

ЛИСТ

Аз съм един малък лист
от клоните на нашето дърво.
Неговият корен —
забит пред дома —
познава моя дядо
и неговия прапрадядо,
за когото шепотът разказва,
че бил като мене —
един лист.
Един човешки лист,
който протяга ръце към вятъра,
докосвайки
един съседен
лист;
Един,
който очаква бурята,
дъжда
и трясъка на силата,
за да остане и след тях
онзи стария лист,
който шуми едва-едва
над детската количка,
за да разнежва майката
на моето дете.
И който един есенен ден
ще умре.

ДОМАШНО

*Крупник е родното място на
поета Велин Георгиев*

*Когато ме изключиха
от Крупнишкото училище
на името ми кацна
черния гарван
на печата.*

*Но учителят по история
ми даде домашно:
без да допускам правописни грешки,
без да надраскам окото на слънцето
в ръка Паусиева
с перо Паусиево
да преписвам
черните ти чернови,
историйо!*

СРЕЩНАХ УЧИТЕЛ...

Срещнах учител.

Свалих шапка.

Каза:

„Малка е.“

Срещнах полицај.

Свалих шапка.

Каза:

„Мишена е.“

Срещнах мама.

Спомних си

детската шапчица.

НОЩТА НАД МОЯ ПРОЗОРЕЦ

*Нощта над моя прозорец
пада от керемидите от горе надолу,
вие като мраз през февруари,
чука между очите ми
да отворя вратата на сърцето си.*

*Нощта е черна
аз се плаша от мрака
и заключвам вратата,
но вратата на небето е отворена
и аз виждам
през звездния покрив —
над главата ми
кръжи
кълбовидна мълния.*

РОДНИНИ

*От всички македонци Велин
Георгиев най-много обича българите.*

*Иван
Динков.*

*Свинепасът
на царската свита
уважи
царица Мария
и княгиня
след княгиня
по влюбените земи
на обезбългарените
български роднини.*

ГУРБЕТЧИИ

*През порутения покрив
на къщата
виждам —
Ще се върнат те!
Ще съберат
чедата си.*

*И ще вдигнат, майко
керемидите!*

БЕЗНОГИЯТ ОБУЩАР...

*Безногият обуцар
закачи над главата
си чифт обуца.
Хубави,
толкова хубави,
че обуха душата му.*

МЪЖКО

*Сънувам кон да гази по небето,
нощта да разцепва
с лудешки галоп.*

Видях две шпори да палят звездите.

*Видях подкови да светят
Кон без конник чух да прицвилва —
конят на подполковник Калитин!*

Червени мои изгреви, небеса белязани!

*Който не вижда нощем —
горчив да му е хляба!
Който не сънува
на свободата коня —
хаир да му е живота...*

ПАША ЗА ВЪЛЦИ

ПРИТЧА

*Една сутрин тиквата спря на нивата.
Не можах да я търкулна,
защото не беше край стръмното.
Оставих я да си лежи спокойно,
като слънцето сред вселената.*

*По асфалта пчелите се пързалиха,
подгъваха крачета като бастунчета.
По восъчната кора на буквите
вписваха медени думи:*

*„Ако бащите не вярват,
живот без харман ще оставят.
Майките ако не вярват,
не биха замесили нищо.“*

*Гургулици и гълъби бели
върху облаците с гръм
ще отминем.*

ЛАПАВИЦА. ЧЕРНА ЛАПАВИЦА...

*Лапавица. Черна лапавица.
Насъскана земя
срещу мен.
Очите под преспи дълбоки,
езика в ледена риза,
костите пукат.*

*Нахлузвам козека.
Пояс дипля.
Плетищата тъпча.
Езичник.
Издихвам пеперуди в комина —
змия да не мъти.
Щъркел с човка рало да носи,
жива да е мама,
зли да са верните кучета,
дето с пиринчени челюсти
вълци в мрака давят...*

*По козията пътека на земята
бият чанове.*

ДОСТОЙНО ЕСТ

На С.Р.

*Утрото
Клатушка
магарешките маратонки
на Черноризец Храбър.*

И ето храбростта му.

*През габраци
сънища езически,
слънца с венци обкичени —
белобради светци
с орлови букви
гледат право
червения светофар на
слънцето.*

ВЕЧЕ НИКОЙ НЕ ГОВОРИ...

*Вече никой не говори
как е преминат Балкана.
Всеки си пие кафето
с чашки
отляти от златна камбана.*

*Нима ще изпием
Гласа
на свободата!*

*Небето пак е бял калпак
върху козите ботуши
на Скобелевата гора.
Гора от шапки.
Ура!*

ПО-БЛИЗО ДО ЛУНАТА...

На Наделчо Ганев

*По-близо до луната
по-далеч от Чирпан
има едно село
с две имена —
Изворово
и Изгрев.
В първото
Живеят
много хора
във второто —
един поет.
С него
всеки ден
тъкмим
сергия
за лунни ягоди.*

ОБРЪЧИ

*В крачката ми влязоха
трима полицаи,
но тя ги отведе
при Свети Михаил.*

*Сетне ме заградиха
още сто полицаи.
Стрелях. С полицейската униформа
излязох на свобода.*

*Не ме наричайте господин,
че ще си навлека пак
полицейската униформа
и отново ще влезна в обръча.*

ОБРЯД

*Живите раздават
за спомен
чукано жито
и тепани ризи.*

И на мен дадоха.

*Сдъвках житото.
Облякох ризата.*

*У дома мама,
наведена над стана,
тъче
платно.
За тепани ризи...*

ТЪГА

*Ръка за мен.
Ръка за тебе, сине.
А между нас — тъга.
Пердето пламна.
Стряхата отлитна.
Уплашени стъклата се начупиха
и здравецът повърна кръв:
кръвта, покапала от мен
кръвта от теб потекла
сега земята напоява.
Пожарчета от кръв — кръвосмешение!
Очите ми са пламъци от дъб,
езика ми, и той е дъбов пламък.
Дамгосан с кръв — о, сине мой!*

ЖЕГА

*Биволи черни,
спечена жега.
Накъде крачите, влачите
черно корито.*

*Ноздри разпалени,
копита — котви.*

И безумни рога.

*Неизлюпени пилета
с въглени черупка.*

Куче плюе червен език.

*Бъзът е клонест,
пеперудата — гола,
а земята е бивол
в облак загледан.*

ИЗМОРЕН СЪМ

*Изморен съм от плямпане.
От желаня съм погубен,
изправен пред къщата,
разсечена от пътища.*

Въздишам.

*Някъде съм загубил ключа
по течението на Тъжа.*

И разумът ослепява.

*О, радости неизмислени —
там — до раздялата.*

До строшена въпросителна.

ЕДИНСТВО

*Газя реката
пресичам я.
Тялото ми върви нагоре
сянката ми надолу изтича.*

*Крача нагоре към извора,
а морето ме тегли
надолу.*

НАЗДРАВИЦА

*Наздраве
за ковача.*

Той кове подкова след подкова.

*Добитъкът от път поспира
копито вдига.*

*И тъй:
Наздраве за ковача!*

*Дано не го погълне мрака:
Дано! Огнището му ще угасне.*

ДЪРВО

*Листото само се отказа от височината си.
Нямам ръст да го задържа за нея.
Падна върху моята ръка
и разлисти душата ми.*

*Листопадът оголи клоните.
Близна въздухът гола кожа.
Мъхът се отрони.*

*Без гравитация
се привличаха
клетките на паметта ми.*

*Без паметта на дървото
не бихме се раждали.*

*Не бихме вървели
без корените на дървото.*

*Бях гост на джуджета,
не моите мисли.
Сега с мъдреците закусвам —
скворци по дърветата.*

*В горското ще отида,
ще засявам тополи.*

СЕЛСКИ ПЪТ

*Стои той погребан
под черен асфалт,
с каруци, с коне,
с дечурлигата.*

*Сега
само гуми безбожно свистят.*

Отминават. И все не пристигат.

ЕВАНГЕЛИЕ

На Минчо Стоилов

*Гърло,
усетило гладното в хляба,
нашепва ярост в ръцете.*

*Гълъб,
под кървав ястреб,
огън разпалва с крилете си.*

*На бляят срещу вятъра
овците,
давени от вълци.*

*Сега светкавицата изсича
дори и ръченицата.*

ВЕЧЕР

*Уморен от бялото
мечтая сън спокоен.*

Плачат непосети семената.

Тунджа ме оглежда.

*Дрян — магьосник вдигнал е тояга
и за стадото, и за гърба ми.*

*Вятърът пулсира в дърветата
както в риза усмирителна.*

*Пърхат белите петли на моята
парясана съседка.
И заспивам върху лакът.*

НИШАН

*Под млечния път високо
крачат хълмове с лешници спечени.
Тези пясъци, смокове хлъзгави,
стягат ме все с въпросителни.*

*Вехти овчари чукат чакмака
прахан от кремък да пламне.
С дървен крак сянка не шари, не куца.
Прежурек. Царство.*

*Камък бял. И кама наточена.
Мъст ще изсмучат от дланите.
Хайде, и не викайте ме тук!
Както да тресне,
обет аз не чупя.*

*Безветрие. Хълми
капчици кръв от десница.*

ЧЕРНАТА МАНДРА

*Станува мандрата на яра,
а майсторът го няма.*

*Впил пръсто върху вимето кораво,
броя ведрата пълни.
Поляни с пачалък и млечка,
за стадо — млечна паша.*

Нож реже. Нож дамгосва.

Така се сире сиренето бяло.

*Дъх саламурен.
Кръв — в маята.*

*И куче лае на провала.
И сирен⁰^[1] се вкоравява.*

[1] сирен⁰ — съсирващо се мляко ↑

ЯТАЧКАТА

*През иглени уши.
На косъм от смъртта.*

На тънък косъм:

*Хляб,
цървули
и пуловери
изплетени на тъмно.*

*Сега —
спокойно тя живее,
и в магазина чака на опашка.
Купува хляб.
Балконче мие.
Цветя полива на балкончето.
И учи внучето си как да вдява
и косъм
в тънката игла на времето.*

ЗЕЛЕНО ПОГРЕБЕНИЕ

*Къпани от дъжд
и сресани от гребена на вятъра —
откоси полегнали
в зелено погребение.*

*В тях е скрита повече сила
отколкото в мене.
Кой може да влезе в нейната същност,
че да каже каква е?*

*Трева — упоритост тиха —
посвещавай ме в участта си —
довери ме чрез острите зъби
на Великото храносмилане.*

МОЯ БРАТ...

*На Минчо Стоилов
и Светозар Цонев*

*Моя брат
от село Бъдеще
няма бъдеще.
До града
на липите
и поетите,
между големите
български реки
лежи гроба му
— далеч
от моя.*

ПЕСЕН

*Тропота на копита
ниско под небето.
И земята тътне,
и земята пита.*

*Биволици черни
в пътя без подкови
гърбом си отиват
по пътеки нови.*

*И остенът остър
в хълбок ум налива.
И се ражда песен,
обръч се развива.*

В ПИРИНЧЕНОТО ГЪРЛО...

*В пиринченото гърло
на оръдието
зее саркофажна вид.*

*На Шипка
всичко е спокойно!
На Шипка
всичко е спокойно!*

И още...

*... На многая лета!
На многая...*

*В душата на кубето
памет и тревога.*

ОБИЧ

*Любовта ми изпича небесната стомна,
звездите падат в краката ти.
Заиграй по жаравата боса,
за да заченеш огън!*

СТЕНИ

*Добър вечер, любов!
Добър вечер, очи!
Добър вечер...
Вечерта е добра
когато съм с теб.
Вечерта е добра,
но тебе те няма.
Има само стени,
а зад стените
момичета.*

*Добър вечер, любов!
Добър вечер, очи!
Добър вечер, стени!
Оставам при вас,
за да имам любов.*

ПРЕСТОЯТ В КЪЩИ...

*Престоят в къщи
завършва с тъга:
далеко, далеко
остана света.*

*Върни се, върни се! —
все вика дома.
Дом бащин, как да поместя
във тебе света!*

НОСТАЛГИЯ

*Хладно
от тъмните проломи,
Тунджа
се вие
и мята.
Образи —
черни
и бели,*

*вгледани
в мене.
В земята
и по-надълбоко...*

ОЧАКВАНЕ

*В квартал „Балканджи Йово“.
На улица „Хубава Яна“
живее един фотограф,
той прави снимки
на апостоли и самоубийци.*

*Очаквам деня
на моята светкавица.*

СРЕЩУ ТЕЧЕНИЕТО

На Димитър Атов

*Между двата бряга на света
моят Радецки
срещу течението плава.
И реките да тръгнат
обратно
великото българско вдъхновение
няма да спре
да товари
сандъци с пушки
и рибни буквари,
докато в теб
и в мен
„Тих бял Дунав се вълнува“...*

СЕЧ

*В село
Съседно
на село Турия —
за лично бъдеше
и лична слава
самозвани наместници
на Бога и дявола
секат
балкана
и народа.*

НЕИЗБЕЖНОСТ

На Мильо и Стефан

*Отколе,
плогове захлупват изгрев след изгрев,
сърпове жънат пладне след пладне,
талиги возят залез след залез —
и сядат виновно пред хляба.*

*А на Голо бърдо
щурчето се е свило
в зелените устни на лятото.*

ГОРА...

*Гора
от изправени камъни
и всяко дърво със свой знак —
тежък кръст,
партийни свастики,
меч или цвете —
зеленявали символи
над „Лека им пръст!“*

ТЪЖНА МЕ ЗАЧЕНА...

В памет на жена ми

*Тъжна ме зачена.
Тъжна ме роди.
Тъжна ме отгледа.
Тъжна ме упъти...
Благодаря ти!*

ПОСМЪРТНО

*Когато чуеш от свои:
Стефан вече го няма.
Облечи бяла премяна
и кажи на черните врани:
Отлетя с една бяла врана.*

*Когато чуеш от чужди:
Стефан вече го няма.
Кажки на черните врани:
Макар да съм черна Гана
няма да стана черна врана.*

Любовта е бяла премяна.

ПРОБУЖДАНЕ НА НЕВОЛИТЕ

Спят неволите на воля
и върбите също.
Свит на кравай лежи вола
завит в своята кожа.
Спи яслата.
Синджирите на вдигат вити вежди.
Бяла черга, метнал в тишината,
спи дворът.
В курника самотни спят кокошките,
а и върбите също.
Спи сеното в своята душа.
В сън е зимата и живота.

Събуди се мойто село —
събудиха се и неволите —
зачукаха от мозък на мозък,
а и по върбите също.

Волът се изправи — намести си краката,
кожата отвори широко порите си,
като пробита лодка яслата се напълни,
синджирите се навиха на вити вежди,
дворът се събуди и отви бялата си черга,
кокошките целят зърната.
Сеното се събуди и се пресели
в корените на тревата.
С вода се напи земята.
Едно момиче кичи
черната си плитка с кокиче.

ЕПИТАФИЯ

*Не искам!
Не искам
повече да бъда
спасяван от вас.*

*Оставете
великата спасителка
да ви спаси
от моето АЗ.*

СОЛО ЗА ПИШЕЩА МАШИНА

По едноименната книга на
Григор Чернев

*В една фамилна тетрадка
много преди мене
някой е написал:
Ниско до звездите
не се чува и звън
на подкови.*

*Тропот галопира
на четири копита.
И на звъна говори:
Подкови ги
с клинци —
игли за конски косъм!*

ВИСОКО БЕСИЛО

ВЗИРАНЕ

*Тъмницата, удължена от взирание,
нахълтва в коридора
и натиска звънеца.
Отварям. А — никой.
Отдавна го знам.
Той иде всяка вечер.
И ме намира.*

ПРОКОБА

*От далече дойдоха — пастири
запалиха големи огньове по българско.
Искрите стигнаха звездите
и останаха там.
Заранта се нахвърлиха на стадата,
цял ден ги свиваха в кръг,
по залез отлъчиха агнетата от майките.
Стадата страшно заблеяха.
И тръгнаха кандилата по селските пътища,
кучетата не знаеха де да се дянат,
конете удряха копита в земята,
клепалото на манастира се спука,
а един кладенец си загуби водата.*

ГРЪМ...

*Гръм:
червена птица се въззема към небето
от челото на Ангел Кънчев.*

*За друг живот
или за друга смърт
хъшовете нямат смелост.*

*Десет патрона. Мълчание...
Един за всички.*

*Правнуците на пушкаря
най-добре знаят:
точно този гръм
е Левски...*

ТРАП...

Трап.
Дълбок трап.
За дървени въглища.
И за българи...
Огън се разгаря —
огън в сърцата.
Сили няма да догорят
главните,
сили нямат
да се раззеленеят...

„Изгорели сме цели“

А зъзнем.

ВРЕМЕТО Е ЗАБРАВИЛО ИМЕТО СИ...

*Времето е забравило името си.
Не иде, не отминава.
А се سماлява.*

*Стрехите са надвесени вежди —
ще опрат в земята
и ще се слоят с нея.*

*Очите — къс от небето —
отдавна са облаци —
тук-там прокапали.*

*Споменът е потънал кладенец
с небесни очи,
с вежди на житен клас
с времето в шепи:*

„Дела трябва да се правят, не думи!“

И РЕЧЕ БОГ...

И рече Бог:

— Хвърли расото и тръгни!

Трябваше ми обикновен —

брод през вода,

път в затрънен народ,

камбана за глухи.

Черковната врата остави отворена —

дякони имам много,

нужен ми е АПОСТОЛ.

19 ФЕВРУАРИ

*По ранен
втори път се не стреля.
Едно бесило
за цяла България стига.
Едно възже
за цял народ е късо...*

КОГАТО БЕШЕ НАЙ-ТИХО В ЦЪРКВАТА...

*Когато беше най-тихо в църквата;
когато палеха свещи;
когато се кръстеха;
когато се молеха...
Изведнъж чуха небесен глас:
изгърмя първата пушка.*

НА МОСТА СЕ ЛЮШКА ФЕНЕР...

*На моста се люшка фенер
и верига,
проядена от мъглата.
Заптии на моста.
Искат да спрат времето,
да разпознаят една сянка,
втурнала се със сини очи
в тъмнината на душите ни.*

ГАБАРЕВО

*Все бягам от себе си
и все се настигам.
Заклучвам ръцете си,
а прангите падат.*

*Устата си затварям,
а тя вика и пее.
Лягам на меко легло,
а се будя в Балкана.*

*Плувам в ниви горещи,
а се давя в реки окървавени.
Някой насажда хармани —
хармани от жертви...*

*В очите ми небето е синьо.
Сълзите ми веч не текат.
В сърцето ми евзи не пукат.*

От тук е минал Апостолът...

И Габарево свети.

БУНТ

На зазоряване, под червеното небе,
от гората излязоха напети мъже:
силни, мълчаливи, брулени от
ветровете,
шибани от клони, драскани от тръни,
хапани от зверове,
облечени в дрехи хайдушки...
Един по един след тях надойдоха
по-малките и по-големите братя,
обути в цървули,
с подигнати върхове.
Няколко остарели бащи,
поп Минчо
и един луд.

Мъжете заловиха хоро —
без гайда и тъпан,
без булка и кум;
пояс за пояс,
рамо до рамо,
навой до навой.
Това дълго, повито мъжко хоро!
Тези яки,
корави ръце!
Как ще ги пожали
тръпната онемяла земя!?

НА ВСЯКА ПЕДЯ...

*На всяка педя — по едно семе.
На всяка река — по една сълза.
На всяка жена — дете в скута.
На всяка греда по една люлка.
На ден — копраля — по една мъка.
На всеки камък — по един куршум.
На всяко дърво — по един байрак.*

ХАЙДУШКИ ВЯТЪР...

*Хайдушки вятър
понася твоя глас.
Ти биеш камбаната на времето,
което е в нас,
за да останем завинаги в него
белязани с твоето име.*

*Още малко има да се готвим —
шляпат калеври наоколо,
овцете не са издоени,
прилепите нямат крила...*

И нощта е наоколо...

*Татко наш,
загубени ли сме
вовеките веков?*

ОТ ВСЕКИ УДАР НА СЕКИРА...

*От всеки удар на секира
плачеше и
стенеше
гората.
На сън и на яве — сечища.
И рукнаха реки,
потоци,
кръвоизливи...
Оголена, земята се пропука
и глас от дъното се чу:*

*„Който не е чист,
убивам го!“*

СЕЧЕН КАМЪК

*През Сечен камък
мъртвите прокарват път,
а живите раздават жито.
Секат скали —
с кремъци и кости.
Над тях вятърът реже върхове —
елите стават кошути,
клоните — захвърлени рога.*

*По урвите тече кръвта. И не изтича,
на камъка под стиснатите клепки
пламтят езиците на пепелянки.*

Осъмвам жив под козека...

*На Сечен Камък
от гръм ударено — дървото плаче.*

*Обръщам се!
Коне окушумват зората.*

Без оран, байно, жито няма!

ГЛАС

*От снега по гредата
пълзи гласът на палача:
— Ще му бъде студено долу!
— И на небето ще му бъде студено! —
отвърна ехото
на тишината.*

ТИ

*Кой стои зад тебе,
полумесецо,
та се целиш
в мъртви
писъци?*

*Ти ли скова февруарското бесило —
по-ниско от Къкриня,
по-високо от Оборище?*

ТРИМА

*Обречени сме, каза единият.
Курбан ще дадем, помисли другият.
Печата — да го изпратим на Каравелова!
— отсече третият.
Аз си отивам, рече вятърът.*

В ЕДНА СТАЯ...

*В една стая
на дървен одър...
Най-тихо е след предателството!*

*Връщам се във времето.
По омъчените комитети на земята ни.
И сърцето ми търси Къкрината,
моята Къкрината —
застанала
на пътя ми.*

Въжето е само началото...

ВИДРИЦА

*Отче Минчо Кънчев,
примка ли
развърза ръцете ти,
да вземеш отпечатъци
от Цариградската железница?*

*Пази ги!
Онези може да поискат
и за тебе
високо бесило.*

МАЙКА МУ

*Каква ли жега е била душата
и на онзи студен Васильов ден —
през февруари —
в онази Васильова
седемдесет и трета година...*

ПРЕЗ ТРЪНИТЕ...

*През тръните. През камънаците.
И в равното:
от Гюргево до Карлово.
През Балкана.
В Къкрина.
И в София —
безгробищница българска...
Необятна.*

И звездите не знаят къде е.

*Не е под зидове.
Нито под камък.
Нито е долу, нито е горе.
Някъде в небето...
В сърцата ни.*

*В Отечеството под иго,
за гроб
свободно място
няма...*

КОГА ЩЕ КОПАЕМ ОСНОВИТЕ...

*Кога ще копаем основите?
Кога ще редим керемидите?*

*Уж всичко си имаш готово,
а дойде час на въпроси.
И се втурвам с коне побеснели
и с хрътки, от сърната не яли,
по ветровития път на живота
през нощи и гробове —
могили от коси...*

*И пламък на кандило скришом ми свети.
И нека всички да видят.
И чуят...
И чуят...*

НА ПАЗАР В КАРЛОВО

*На пазара всичко можеш да купиш —
на този Карловски пазар!
Земята отдолу стои на камък
и се взира в тези стари жени,
застанали чинно пред плодовете.*

*В отвъдния край на тези сергии
е приседнала самотна старица
с черна кърпа и бели очи.
Парче вестник, купчина семенца...
И кама.
В една ръка — кама,
в другата — кичур руса коса.
Тях не продава.*

*Балканът се е надвесил отгоре,
спечен, онемял от спомени
пред тази картина
на тайната българска библия.*

НЕКА МАГАРЕШКИЯТ САМАР ДА Е СТОЛ...

Нека магарешкият самар да е стол.

Нека коляното да е маса в килията.

Нека ръката на барут да мирише.

*Нека българската кожа да е
прокурушумена.*

Нашата — българска кожа —

драна,

щавена,

дамгосвана...

Тайник за писма.

„И ВСЕ ПАК СВАТБА ЩЕ ИМА!“

Васил Левски

*Ще дойде вятърът. Синият вятър ще слезе
на яра, през процена тесен на стъргата,
дето две ръце предояват стадата
в зелените бакърени гюмове.*

*Заспива ням хоризонта. И небето е бяло
като свобода. Дими голямото ведро.
И в зинали хралупи, и в глинени сипеи
вървят големите вакли стада.*

*Черни кучета носят гегите
под високите покриви на гъстите буки.
И стъпват балканджиите с тежки нозе,
в ямурлуците сиви пазат тетрата^[1] суха...*

*На яра нощем идват вълчи сънища.
И страшно вият, и гонят съня ми.
Ще има сватба, венчило ще има —
запейте — земята го иска!*

[1] тетра — смрадлика ↑

ПО ВЕЛИКДЕН...

*По Великден
свети Васил
пасе агънца.
Те играят вито хоро,
той им носи зелен здравец.
Те му пеят гердан — песен:
да се раждат момиченца,
хем повити в козя кожа,
хем росени със
росица...*

*По Великден род се роди.
С мъжки чеда — все момчета —
тъмнооки,
синеоки,
с род сродени,
с кръв скръвени.
Да си бият сура ламя,
сура ламя, кръвопийца.*

КЪКРИНА

Гола зима.

Неразлистен плет —

жива мишена.

Черен гарван — ням свидетел...

Ни изстрел,

ни песен...

ПЕСЕН ОТ ДЪБЕНЕ

*От мъка и жал по Левски
жените от село Дъбене
пребраждат черни кърпи,
носят черни сукмани,
гледат черно земята
и пеят черни песни.*

*От мъка и жал по Левски
и от омраза към онзи плет,
мъжете на село Дъбене
не си ограждат дворовете,
не връзват цървули и върви,
ходят разгърдени, боси
и стиснато тъпчат земята.*

*И гробищата им са запуснати,
черквата е разтворена,
кандилата угаснали,
иконите — помръкнали.
А ако някой влезе във нея
не казва: „Прости ни Господи!“,
защото молитви мъжете не знаят,
защото Господ вътре Го няма,
защото от деди повтарят:
„Прости ни, байо Василе!“*

МЕТОХЪТ, ЗАПАЛЕН ОТ ЗАЛЕЗА...

*Метохът, запален от залеза,
гори като факел.
Всяка нощ изгаря с камбанарията,
всяка заран монахините са изпепелени.*

*Сестро човешка,
божия дъще,
синьо дете в черно!
Защо не си догаряла?
Защо ронят сълзи
сините очи на душата ти?
Ти удряш ли камбаната
на божия дом в гърдите си?*

*Кого още оплакваш — него ли,
синът човешки,
синеокият!*

ОТ ХИЛЯДИ ХОРОВОДЦИ...

*От хиляди хороводители
се помни един.
От всички гайдари
ще остане един.
Много сватби има,
но моята е първа:
куршумите пеят,
ками връх за връх връзват,
ятаганите свирят.*

*Ситна ръченице,
клетво моя!
Бий с десния,
удряй в ляво!*

*А кладенецът —
око човешко —
гледа небето.*

ИЗКОВАХ СИ САБЯ...

*Изковах си сабя,
права сабя — усойница
за праведна смърт.*

*Жива дръжка —
скрила рана на сърцето,
без вражи знак по нея.*

*С един замах да разсече тъмното
без да повтори —
да измери боя на човека...*

РЕЛИГИЯ

*Вън са пресните бесилки за врата ми.
И бурето е там, прогнило зъзне.
2 октомври 1935г. — вторник.
С черни върви навивам белите навои —
целия съм слух.
Змийски се върти камата в канията,
в пусията оловото зее.*

*Побратимих клетвата с огъня,
сърпа и куршума.
Пламъкът мята езици усойни,
жаравата на шиш се пече.*

*Свит на лакът, ношувам.
Ни вълк, ни Господ до мене.
И над ямурлука ми
дъбов лист — зелено знаме,
сън от рана,
круп от възже...
Сека дръвник за главата си...*

ОТ ХИЛЯДА ХОРОВОДЦИ...

*От хиляда хороводци
едного запомнят.
Много сватби има
като неговата няма:
Момци шият.
Момци леят.
Старци пушат.
Баби слушат.
Къщи дремят,
времето сменят —
куршуми пеят,
ками свирят.*

*А на мегданите
българско хоро играе —
моят син го води...*

ПОПЪТНИ ВЪПРОСИ

Народе????

от
тефтерчето на
Васил Левски

*Да побия байрак —
какъв?*

*Да повикам дружина —
каква?*

*Да хвана гора —
къде?*

*Да сторя курбан —
кому?*

*Пролет
в Къкрина ме завари.*

*Добър
апетит, Народе!!!!*

ДВОЙНИК

*В мен живее
моят двойник:
по-висок от мене,
по-умен от мене,
по-честен от мене.*

*Тръгна ли на сватба,
закичва ме със здравец.*

*Трудно се разбираме с него!
Трудно живеем двамата...
Трудно вървим през годините,
а заедно ще ни погребват.*

Плачете за него!...

ΚΑΛΟΦΕΡΣΚΟ ΧΟΡΟ

В БЪЛГАРСКО ИМЕ

*Като палешник, заровен
в оран,
думите дълбаят
времето.*

*Като палешник, заровен
в словото,
от което тръгва
българското
А — Бе — Ве...*

Българската вяра.

Българското име.

Българската реч.

С меч

от слово.

*Като палешник, заровен
в оран.*

С името на Княза.

Княз на Словото.

Княз на Думите.

Княз на Българите.

*Като палешник, заровен
в оран...*

В българското име.

ДУМА

*Нося в себе си
един човек. Говоря му —
той мълчи.
Мълчи.
Вдигам ръка
да му взема думата.*

*Гневи го
моята къса реч.
Кладенецът на думите
е затрупан
с пръст и шума.*

*Спирам през
годините.
Дума не ми продума.*

КЪМ ОКОЛЧИЦА...

*Към Околчица
движим се дълги години направо.
Стъпваме по кости.
Бягаме по куршуми.
В поход-сабя —
търчем белия свят.
Небето е пълно с Ботеви звезди,
земята — с хора и вещи.
И всяка звезда трепти...
И всеки човек казва нещо...
Главите ни странно растат.
И мъдрост приижда към нас.*

КАЛИФЕР ВОЙВОДА

*Видях го. Гази небето.
Начумерено.
С две шпори пали звездите,
подковите му
огън изгаря.
Конят му
ближе зората.*

АЛЕГОРИЧНО

*Часовете — катъри забравени —
Дремят
пред празната торба.*

Напразно съм плакал!

*...Вятърът свири на кавал —
Балканът нарежда:
Четник на камък умира,
орелът — рамото му, в облак,
куче спи до огън,
ножът — в гръкляна.*

Път ме чака.

Небето може да се срути отгоре.

ВЧЕРА

*Вчера в Балкана
хайдутите минали.
Подир тях иманяри
черга забравили.
Дървари огън наклали,
козари яли и пили,
а вестници вчерашни
чели-прочели.*

*Там —
досами скалата,
лобната, страшната...*

СТО КАЛОФЕРСКИ ГАЙДИ...

*Сто калоферски гайди,
сто годишни времена —
нищо не знаят за себе си,
учат децата да свирят.*

*Никой не им подава ръка,
а те се катерят
нагоре към билото.
На вратове носят
живи балади.*

ГОРСКО ПИЛЕ

*Докарах вода
от две преспи.
Гора засадих
от два дъба.*

*Кладенче иззидах
с чучури — цеве на пушки.*

*Не пий,
предателю!*

Отмини я!

НОЩТА РАЖДА РОЗИ

Пушкин —

червена роза

върху белия сняг.

Маяковски —

червена роза

върху белия шкаф.

Прибавям —

Ботев —

червена роза

върху белия свят.

нощта ражда рози!

БАЛКАНДЖИИ

На яра,
след процепа на стъргата,
две ръце доят стадата.
И виждам пак далечни дни...
Дими голямото ведро...
Жълтата суроватка.
Мандрата.
И зинали хралупи.
В бакърените гюмове
хоризонтът застава ням.
В горите вървят ямурлуци
и големи вакли стада,
водени от бозови кучета.
Нощем, на яра,
нахълтват вълчи сънища
и страшно вият,
пазени от кучешки лай.
Вълчетата сучат мляко
от овците първескини...

ПАМЕТ

*Умря овчарят, столетникът,
камбаната би.
Три пъти, както за мъж.
И свец му запалиха.
И по старому го подредиха.
И паричка в устата му сложиха.*

*Заклаха овен за курбан.
С тепан пешкир го дариха.
Сетне повикаха попа,
но стадото се разблея
и заглуши опелото.*

*Върнаха се от гробището;
Беше почерняло
бялото стадо.*

ПРОШКА

*Моето село —
вдовишка черга.
За прошка отидох
на бащин гроб,
а там живи змийчета.
Корен до корен,
кръст до кръст,
до кръста ми паламида.
— Тате!...
Зад гърба ми някой
„тате“ ми вика.*

ОБЯСНЕНИЕ В ЛЮБОВ

На Снежана и Велин

*Площад — предчувствие за клада.
Банка — предверие към ада.
Летище — трамплин за камикадзе.
Дискотека — подземие на храм.
Лоена кожа — убежище за предател.*

*Тротоар —
за всяка подхвърлена монета
босо момиче
дарява звън от душата си.
И Богу се моли:
и за тебе,
и за мене.
Камбаната
на любовта
бие за глухите!*

АПАТИЧНИ СТРОФИ

*Край Търново
стърчи царско бесило.
Край София —
султанско.*

Не им стигат две.

*Край твоето и моето село
издигат трето.*

*Татари и хуни,
помогнете —
Банкова сметка:
осем милиона нули!*

ВЕЧЕ...

*Вече:
никой не е никой...
вече
всеки е всеки...*

*А гърлото
е все така празно
и жените
— също.*

*Все така ли,
тъмна Родино!*

ПОМНЯ ДЕРМЕНДЖИЯТА...

*Помня дерменджията —
бащата на брашното, синът на птиците!
Беше тежък като канара.
Тежеше на мястото си.
Въртеше валовете,
въртеше хората край себе си.*

*Мливарите казваха:
„От воденичния камък
свят му се вие.“
Даваше хляб на гълъбите
и на пъдаря.*

*Вечер от задната врата на воденицата
тръгваха праведни хора с дълги
черковници.
Тръгваха към гората,
към бозалъци, окрайчени с пясъчни
масали...*

*Тогава убиха дерменджията —
бащата на брашното,
синът на птиците.*

И се роди Габарево.

В ЕДИН И СЪЩИ МИГ...

*В един и същи миг
ти обърна историята наопаки,
капитане!*

*В един и същи миг
ти видя повече от всички,
войводо!*

*В един и същи миг
ти целуна земя и небе,
поете!*

*Под тебе небе
над тебе земя,
българино!*

НОЩ НА РАЗСЪМВАНЕ

На Йордан Хаджиев

*Голобради четници, насядали в тъмното
край босите крака на войводата,
гледат куршума в сърцето му.
Луната шие цървули с човешки ръце —
ще обува децата ни.*

*Разтреперани звезди стискат гласове.
Една заплака. Зов на петел.
Вик на мъртвец.
Нощ във ограда.*

*Тези цървули ще носиш докрая, войводо.
Тези момчета ще бъдат вечно край тебе,
мълчанието ще вика, ще вика
в тази нощ без разсъмване,
осветявана все от тази луна,
дето гледа за сетно тези момчета — мъже,
дето шие последни цървули с човешки ръце
и ги обува на голи и бели,
красиви нозе.*

ДАМГА

*Синът на даскал Ботьо
пълен с олово —
лее букви и думи,
върти валяка на онази печатница.
Върти го наопаки.
Буквите стрелят —
тежки, оловни —
и се забиват в мисълта,
в паметта,
във годините,
изгарят дланите,
пробиват гърдите
оставят белег между очите.*

*Възпявам печатаря,
натезсал от разтопеното олово,
дамгосан между веждите,
тъй гневен,
неумирац
в гузната памет.*

ПАЛАЧЪТ...

*Палачът
се кръсти с отсечената от него ръка.
Подпалвачът
с черни лакти
поднася дарве за пощада.*

*А в мен кър ви едно
староговорно изречение —
Еничери ли идат,
или еничери отиват.
Мъгла се вдига,
или припада.
Или така ни се пада.*

ТРЕТО ОКО

На Веселин Стоянов

*Празни ниви.
Празни жени.
Празни думи.
Празни църкви.*

*Господи,
мили Господи,
ако те има
— Анатема!*

НАЗДРАВЕ

*Децата
на жертвите
отмениха
смъртното наказание.
И палачите, живи и здрави,
седнаха на нашата маса,
ала никой не каза: „Наздраве“!*

ОКАДЕНИ СВЕКЪРВИ СА МОИТЕ НОЩИ...

*Окадени свекърви са моите нощи,
децата — зелено въстание.*

*Стоя срещу пътя.
Зъбите зъзнат. Ставите пукат.*

*Посича ме юлска жарава.
Бели вампири душат ме.
Поп Груйо с кръст ме догонва,
на тежка сватба ме кани.*

*Бялата риза подай ми,
мамо!*

ХЛЯБЪТ

На Никола Инджов

*Иде от нива.
Отива на мелница.
Ношува в нощви.
Осъмва в магазина —
влиза, излиза
с човешки крака.
Ако го няма —
училището затваря врати.
Не стигат
дъските за ковчези.
Ако съвсем го няма —
влиза, излиза
с човешки крака
в погребите
за оръжие.*

НЕ БЯГАМ...

*Не бягам.
Не хвърлям камъни.
Съскам със езика си
срещу сивите пепелянки.
Той ме пази!*

ЦЯЛ ЖИВОТ ЩЕ ВИЯ КАТО ВЪЛК ЕДИНАК...

*Цял живот ще вия като вълк единак,
студените камъни с нокти ще драця!
Не бързай да легнеш в земята!
Аз съм до теб,
с очи ти говоря,
като прилеп не виждам деня.
Почернял е синът ти —
нехранимайкото.
Прокълната майчице,
гарвани идват от свечерени гори,
кой ще ми прощава вече?
Кой ще ми носи сън
в коша за слама?
Бяла лястовичка ли имаме, мамо?
Или твоята бяла забрадка
е кацнала на плета?*

МЪКАТА СЕЧЕ КОПРАЛИ...

*Мъката сече копрали.
В мъката зрее зелена нива.
От мъката канарата се сцепва,
орли проговарят.
Черепи и кухи костенурки
са спирки на мъката.
Пътят се вие между житата
тича от лудост и радост,
додето стигне мъката:
ритнат мравуняк пред къщи.*

КЪМ ФИНАЛА

*Когато опаковат душите ни
като пашкули,
спомням си за теб,
нещастен принце.*

*И през коприната
на твоео кралство
„да бъда или да не бъда“,
без всякакви съмнения
оставям
двадесет и осем години.*

СКОК ОТ ВИСОКО (ПОЕМА)

Госпожа Нора — тази безспорна руска дворянка е възпитала поколения габаревски деца, преподавала им езици, математика, етика, музика, учила ги е на везба и какво ли още не.

А д-р Александров цял живот лекувал безплатно габаревци и болните от околните села.

Те бяха светлина за Габарево.

На тях посвещавам следващите редове.

(Някои краеведи припознават във лицето на госпожа Нора, княгиня Анастасия Романова).

ЦЯЛО ЧИСЛО

Животът им — цяло число,
скрит безсмъртен шифър.
До болка трае.
До кокал ридае.
До кръв нищо не бръсне.

И през грамади
от нецели числа
изпраща
ясни
телеграми.

Княгиня Елеонора
или графиня Елеонора —
по селски
госпожа Нора —
все едно.
Къпана в златно корито.
Люляна в сребърна люлка.
Расла в дворянски двор.
Все едно!
Все едно
във време —
на две половинки
време.

Прокудена душа!
На осемнайсет години —
в осемнайста година —
трябвало да бъде убита,
защото е злато.
Талант.

Птица спи до бреза —
бреза — до птица.
Бяла бреза —
Сънува
бяла птица.

Да кацне в Габарево —
недопуснала престой
като онзи на граф Толстой —
от Одеса
направо
на дядо в двора.

От тогава
нашият петел
кукурига,
кукурига —
щом види
момиче в шинел.

Прежуря.
Следобедът обядва
киселец и мерудия.
Прежуря.
Над габър
и кладенче хладно.

От усоеен дол
Излиза
Козар
с усойно цвете накичен.
И няма тайни.

Няма ли?
Две руски души
си говорят нещо.

Нора...
Прилича на плачеща върба
името ѝ с буква „р“
кота р-а-д-а-р,
прехваща
не самолети
и не подводници...
Нора —
око за следовници.

Събират ушите.
Делят очите.
Умножават ръцете.
Съобщават нещо по мозъка:
Десет учителки в една —
инвестират светлина.

Книги — княгини.
Ръкописи — княгини.
Преводи — княгини.
Писма — княгини.

В едно писмо до Кунка
пише:
„Планините
имат много върхове,
но ти изкачи един.
И сънувай сняг посребрен.
И хорото на мечките,
и заспи в малка хижа.
И лунната светлина...
А после нарисувай
върху снега —
мъжа,
когото обичаш“.
Всяко изкачване

е възраст.

В дневника на госпожа Нора четем:

** * **

*Уста пълни с рани
ще ни кажат
какво не трябва
да ядем.*

*Анка обича
доктор,
Лалка —
Марин,
Княгинята
Обича
морфин.*

** * **

*И сомнамбулен сън
спохожда Нора:
Кука за месо
през вратата на света
отваря прозореца
на вселената...
За Русия — Княгиня,
За Габарево — Госпожа.*

*Аз
Цигара:
Първа,
Втора,
Трета.*

Кафе:
Първо,
Второ,
Трето.
Всяка минута,
по три пъти
прикадявам
кафето.

Един залез
струва двадесет къса цигари.
... Бог отгоре
си затваря очите.
И нищо не пита.
И нищо не иска да знае —
Не чува,
не вижда...

Златотърсачи,
не разкопавайте
гробове стари —
мъртвите не стават
нови —
в гробището на Габарево
госпожа Нора
всяка нощ
рисува сови.

ГЛАС ОТ НЕЗНАЕН ГРОБ

*Навеждам се,
над себе си,
над пътя си,
над ада си.
В делници,
в празници;
говорят ми,
шепнат ми:
— Бездомна си!
— Безродна си!
— Безгробна си!*

ДОКТОР АЛЕКСЕЕВ

*Габарево
за романси отново тъгува!
Тревата и нощем расте.
Тунджа е спряла отвъд.
Месецът на помръдва...
В селото влизам.
Къде е отлитнала птицата
на моята седемкрила
китара?*

МЪЖКА ПЕСЕН

*Изпята в кръчмата
на Дона Кръчмарката*

*Докосвам керемидата
усещам съвършенството на Бога.
Той направи от кал
мъжа и жената.
Аз мъжът,
щом видя жена,
която обичам
от съвършенство преливам.
И като тебе, Боже,
по формата на краката ѝ
две керемиди отливам.*

НАПИСАНО НА РЕЦЕПТА

(Името не се чете)

*От кръчма на кръчма
стигнах до вази.
Наливай вино
и Бог да те пази!*

*От кръчма на кръчма
стигнах до вази...
Дай ми целувка
и Бог да те пази!*

*От кръчма на кръчма
стигнах до вази.
Оправяй леглото
и Бог да те пази!
От кръчма на кръчма
стигнах до вази.
Тръгвам
по живо, по здраво
и Бог да ни пази!*

МОНОЛОГ НА Д-Р АЛЕКСЕЕВ

Когато вървя...
Когато вървя,
хората зад гърба ми
говорят
с върха на езика си:
— Г-н доктора отива при нечия невярна
съпруга!
— Г-н доктора отива при някой бохем!
— Г-н доктора отива при някой болен!
И носи здравец!
Когато вървя...
Когато вървя
Хората
в очите ми казват:
— Г-н докторе, влез при всяка невярна
съпруга!
— Г-н докторе, влез при всяка бохема!
— Г-н докторе, влез при всички болни
и засявай здравец!
Когато вървя...
Когато вървя,
и никой не ме вижда,
аз виждам
една княгиня.

ВЕЧЕР

*Вечер
до вечер,
Вечер
до вечер,
Вечер
до вечер —
до последната вечер.
— Руссия!
— Руссия!*

ГЛАС ОТ НЕЗНАЕН ГРОБ

*Влизам
в ковчега си,
в гроба си,
в земята си.
Под залъка,
под капака.
Под здравеца:
— Безхлебен съм!
— Безводен съм!
— Сам съм!*

*Сам човек
като само дърво.
Омълнено,
опечено,
забравено
като сам човек
само дърво.*

ЖЕЛАНИЕ

*Мило и драго на шивача
Давам
да ми приший криле
от пурпур.
Те ще ме научат
да намеря
брезата,
да седна,
да поплача.*

ТРОХИ

*Те нямат ден последен,
а пръв — безхлебен.
На третини,
на деветини,
на годинуване.
На Елеоноринден
на Петровден
на Света Троица
раздавайте за тях
по троха
на всяка птица.*

Издание:

Автор: Стефан Фурнаджиев

Заглавие: Бащина дума

Издание: първо

Издател: Български писател

Град на издателя: София

Година на издаване: 2006

Тип: поезия

Националност: българска

Редактор: Воймир Асенов

Художник: Милена Георгиева

ISBN: 954-443-539-5; 978-954-443-539-4

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/13821>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.